

GAZETA TRANSILVANIEI.

Gazet'a ese de 2 ori: Mercuria si Duminic'a, F6i'a, candu concedu ajut6riale. — Pretiulu: pe 1 anu 10 fl., pe 1/4 3 fl. v. a. Tieri esterne 12 fl. v. a. pe unu anu s6u 2 1/3 galbini mon. sunat6ria.

Anulu XXXIV.

Se prenumera la postele c. r., si pe la DD. corespondenti. — Pentru serie 6 cr. Tacs'a timbrala a 30 cr. de facare publicare.

Nr. 76.

Braslovu 14/2 Octobre

1871.

MONARCHIA AUSTRO-UNGARICA.

Transilvania.

Braslovu 13 Oct. 1871.

In momentele crizei cauzei n6stre nationale, candu juratii nostri antagoni politici se inc6rda cu totu feliulu de midiul6ce a imparechia natiunea, taiandu-o in castre opuse, de s'ar pot6 catu de dusmane, atatu prin coruptiuni, catu si prin ademeniri amagit6rie, ma si prin presa subventionata si pusa in soldulu loru, romanulu totu nu -si va pot6 uita de titlulu seu de nobletia, care dupa istoricii Gibon si Quinet este limb'a, cunun'a fericirei romanului, limb'a si considerarea ei in legislatiune, beserica si sc6la. Nu e pretiu pe lume, cu care s'ar pot6 corumpe acestu simtiu de nobletia romana, si d6ca totusi se facu incercari, ele se voru turti de stanc'a respingerilor romane. Nu indesiertu au perduratu romanii in precari'a loru stare esceptionale si ignorat6ria acum de cinci ani pana adi; nu fara prospecte de a-si elupta cu autonomi'a patriei si ne-dependenti'a sa nationale dela alte natiuni sorori conlocuit6rie au pusu ei pitiorulu in pragulu pasivitateri: ci cu ac6sta a luatu una atituda observat6ria, documentandu antagoniloru politici, ca romanulu, intratu odata in staululu constitutionale c'a natiune politica perfectu egale, nu se mai p6te cu nici unu pretiu insiela si corumpe, c'a se-si vanda ereditatea, castigata cu pretiu scumpu de sacrificia, care e egalo-genitur'a politica nationale in Transilvani'a. Pentru romanu, care de patru si mai bine sute de ani s'a luptatu mereu, a suferitu amaru pentru supastrarea autonomiei patriei sale si pentru a-si castiga in praxe perfect'a egalitate politica nationale intr'ens'a, nu e nici o acuisitiune impacat6ria alta, decatu plin'a mesura a dreptulu seu de limba c'a natiune coordinata, d6r' nici odata mai multu suprematisata. Se face incercare cu modificarea mai egalata a legeri electorale, cum se afla in memorandumulu, pe care lu publicamu si noi numai pentru datele cele interesante; d6r' 6re cu pretiulu revisiunei legeri electorale, care pentru Transilvani'a a fostu oprobriulu tuturoru legiloru electorale din t6ta Europ'a, si care fara a incurge ur'a si despretiulu europ6nu, statulu nu o mai p6te lasa nemodificata, se va lepeda vreodata romanulu de dreptulu autonomiei si ne-dependentiei sale c'a natiune facia cu celelalte natiuni? Or' d6ra si ceea ce cade in oblegamintea imperativa a statulu, a face legi egali, si nu pentru unii asuprit6rie 6r' pentru altii resfatiate, cugeta stapanii dilei, ca romanii transilvani o voru primi c'a o gratia, c'a o concessiune impacat6ria de interese politice nationali? Se insiela atatu cei ce facu experimente brute, catu si cei ce corupti din cele 9 s6u mai multe mii se ofera a deschide o era de punere la proba a constantii caracterului si a conscientiei de sene a romanului, care -si va apera titlulu de nobletia, limb'a si ne-dependenti'a nationale politica in patri'a sa fara fine. Si nu se mire nimene, pentruca, cine mananca cu lingur'a strainului, remane mortu de f6me; asta e constatatu prin logic'a faptelor dela 1865 inc6ce pana adi, si fratii antagoni politici se nu se osten6sca cu experimente laturali, ci se vindece acestu r6u, asia, cum pretende natur'a cauzei dintre noi, care cu pretiulu unei vieti milenarie intre noi pe viitoriu merita

respectare, si n'ar mai trebui sucita si resucita, ca d6r' vomu lasa din mani de v6ia buna, dreptulu, care nici o suflare pe lume nu ni lu ar' mai pot6 recastiga? Ac6sta o dicu si diurnalele vienese. Reform'a lui Schuselka, dandu preste memorandumulu cestionatu, cu unu dispretiu indignatoriu bicuesce pe cei, cari s'ar incumeta a tien6 despre romani, ca suntu asia de decadiuti in maturitatea loru politica si in statornici'a luptei, incatu tocma acum, candu nu se mai pot6 indelungu ignora si maltrata, se-si plece genunchii la o gratia, care ese din pecatulu si crim'a legistiloru din 1848! imbrobodita cu velulu de espiare pentru atata indiscretia facia cu deaprop6le, cu fratii sei de o s6rte, cari ii intrecu cu am6rea patriei si cu sacrificiale ce suntu gata totud6un'a a face pentru aperarea ei si a cor6nei ei. —

Pe lunga multiamita si recunoscentia mai si incredintiamu pe „Reforma“, ca nu s'a insielatu in opiniunea, ce o desfasiur6 in numitul articlu, pentruca numai Momii dintre pop6ra suntu impatienti si portati de interesu c'a fluturii si c'a trestii la t6ta suflarea venturiloru, d6r' natiunea e corpulu acelu morale, preste care plan6sa viitorulu fericirei ei, care numai prin constantia si moralitate in lupt'a legale se p6te ajunge, dela timpu inse fara d6r' si p6te. — Se trecemu deci la rezultatele luptei boemiloru:

Diet'a Boemiei a primitu adres'a cu unanimitate de voturi si inca nominali si in a trei'a prelegere; d6r' a primitu si legea de nationalitate asia cu curie, cum e ea in stare numai asia a garanta vi6ti'a nationale in tierile de mai multe nationalitati, a primitu si ordinea de alegere, ambe in a d6u'a prelegere. Diurnalele germane se topescu de frica, ca invoie'l'a va reesi, pentruca nu da preste dificultati si cuprinsulu adresei boeme i a facutu se le st6 sangele in vine. 6ca

Cuprinsulu adresei boeme la rescriptu:

Dupa multiamire pentru recun6scerea drepturiloru regatulu Boemiei si espresiunea de dorere pentru tienut'a deputatiloru nemti -si arata dorintia pentru unanima cointelegere a ambeloru natiuni. Invoirea cu Ungari'a se recun6sce fara conditiuni precum si oblegamintele solenele. pe care le a facutu Mai. Sa altoru regate si tieri (vedi rescriptulu in Nr. Gazetei 71). Apoi sub titlu: „Legi fundamentali“ enumera punctatiunile de invoire:

Recun6scerea invoielei cu Ungari'a; t6te regatele si tierile cislaitane se accepteze sistem'a de una singura camera, incatu cas'a domniloru se se desfiint6 si c'a parlamentu comunu se remana numai camer'a deputatiloru.

Dietele se tramita, c'a si pana aici, delegatii sei in camer'a ac6sta, care se nu se mai num6sca Reichsrath, ci „congresulu delegatiloru.“

Cas'a domniloru fara dreptu legelativu se se prefaca intr'o specie de senatu si consiliu de statu, si membrii ei se fia parte denumiti de cor6na, parte alesii de diete. Senatulu se aiba misiunea, la speciale provocare a Mai. Sale, a-si da opiniunea asupra proiectelor de lege etc., fara c'a votulu lui se aiba putere obligat6ria; si misiunea de a decide definitivu contraversiele escate intre tierile singurite.

Catu privesce la competintia senatulu imperialu de acum diet'a Boemiei presenta reclama drep-

tulu legislatiunei in cauzele scolare, justitia si cele confesionali.

Congresulu comunu are dreptulu legislatiunei preste totu, ce dupa natur'a sa e comunu, cum finantia, armata, dreptu marinu, comerciale, cambiale, indigenatu, proprietatea spiritulu, protectiunea de mustre, marce etc.

Regimele si guvernarea remanu comune in man'a unui ministeriu comunu centrale, in sinulu caruia totusi intra si unu ministru pentru Boemi'a.

In fine se r6ga de Maiestate, c'a fipsarea n6ua a relatiuniloru regatulu Boemiei se binevoiesca a o promulga intr'o litera (charta) maiestatica si a o pune sub scutulu juramentulu regescu de incoronare, ca-ce asia contraversi'a se va preface in concordia scl.

Se crede acum, ca se va conchiama „Reichsrathulu“ spre a se dechiara, d6ca primesce or' nu conditiunile invoielei, si pe bazea determinatiuniloru ambeloru case se voru continua apoi pertractarile cu diet'a boema. Principiale in politic'a unui statu, fia elu si patralistu or' pentalistu nu pot6 fi divergente. Ungari'a va fi silita a declina dela politic'a impetrita in egoismu esclusivu la pretensiunile principiulu fundamentale, care aici e multumirea nationaliloru prin garanti'a legeri de nationalitate, nu fiete, nici elastice, ci dupa cum o cere concordia si impoterirea statulu. Timpulu va aduce cu sene ceea ce a denegatu truff'a si ege- moni'a. —

Se mai aruncamu una cautatura si catra miscarile croatiloru, ele suntu seri6se si au de tienta total'a independenti'a a regatulu triunitu de amesteculu ungurescu. Manifestulu partiei nationale se primesce de catra t6te comunele jurisdictionali si inca cu adausu pentru ne-dependenti'a regatulu.

Diurn. croatu „Obzor“ respunde la art. din „P. N.“, care amenintia pe croati cu stare martiale, dicundu, ca croatii nu p6rta nici o frica de pasurile cele energice, cu atatu mai pucinu de cele ce planuescu maghiarii ale face. Ei au asteptatu pana acum, si inca mai pot6 astepta — pana la timpu. Diakovar, Carlstadt, Jasc'a, Cropin'a, Portor'a primira t6te manifestulu nationale de alu seu si manifesta prin ac6sta convictiunile natiunei, incatu insufla respectu si maghiariloru, cari se punu pe grigi cu Andrassy cu totu, si cu totu roiulu planisitorulu lui; de acea „Arader Ztg.“, le si da consiliu, c'a pana inca nu e tardiu, se inveti6 maghiarii din cele ce se intempla in Cislaitania, si le dice: „Trebuie se facemu pace, diosu cu joculu de frase.“ — Noi inca audagemu: fapte, fapte! garanti'a de drepturi nationale, ca-ce ne amu convinsu, pana dincolo, in adunculu sufletulu, ca libertatea v6stra fara nationalitatea n6stra politica e mai rea si mai desastr6sa pentru vi6ti'a n6stra si decatu absolutismulu lui Bach; ca-ce atunci celu pucinu egalitatea nu era fictiune, cum e sub stapanii dilei si cum o veduramu mai deaprop6 si cu organizarea municipale si cu denumirile presiedintiloru la judecatoria sub auspiciile cele nationalofage. Sera poenitentia in fundo est. Imputare se nu avemu, ca vi se stingu simpathiele, ca-ce, candu cineva e amenintiatu cu periculu de vi6tia, se prinde si de spini c'a se-si o scape. —

Memorandum

in cauză revizuirii legii electorale din Transilvania de unu deputatu.

(Urmare.)

III. Asemenea disproporțiune ecziste și la capacitatea electorală, pre candu nobilii alegu fara privire la avere, er' fostii iobagi cu censu de 8 fl. 40 cr.

Dupa conscriptiunea din anulu 1869 numerulu alegatorilor conscriși in comitatele transilvane, in scaunele secuiesci si in cele doue districte confinari a facutu 81.464 si aici avemu se amintimu, ca conscrierea s'a intemplatu dupa comune: fostii iobagi s'a inscrișu din C., adica din tabel'a de dare, er' nobili in urm'a fasiunei comitetului comunale.

Dintre acei 81.464 de individi astfelu conscriși 70.770 suntu nobili, 10.694 nenobili, adica nenobiliu facu numai $\frac{1}{7}$ a totalitatei alegatorilor. — Si ce e cauz'a acestei mari disproporțiuni? Responsulu e de totu simplu. Censulu de dare directa 8 fl. 40 cr. stabilitu pentru comitatele transilvane, scaunele secuiesci si pentru districtulu Fagarasiului e prea mare, spre motivarea careia se fia ertatu a aduce urmatóriele:

In comitatele transilvane, in scaunele secuiesci si in districtulu Fagarasiului s'au eliberatu 173.781 de iobagi cu 2,144.574 jugere de pamentu cultivatu — necomputandu aici partea ce li compete din paduri si pasciunile comuni, adica dupa calculu de midiulocu iobagiu cu cate 11 jugere.

Déca in Transilvani'a ar' indreptati la alegere de deputatu pre fostii iobagi, patrariu ($\frac{1}{4}$) de sesiune din Ungari'a, séu posesiunea de pamentu corespundietória aceleia, atunci in comitate, scaunele secuiesci si in districtulu Fagarasiului ar' fi celu pucinu 65.000 de alegatori, dupa ce in tiér'a unгурéscă celu mai micu patrariu ($\frac{1}{4}$) de sesiune séu posesiunea corespundietória aceleia face $7\frac{1}{2}$, er' celu mai mare 15 jugere, candu totusi in Transilvani'a, de si acei 173.781 de iobagi eliberati un'a cu alt'a posedu cate 11 jugere, din ei numai 7857 suntu alegatori, la care adaugunduse reprezentantii comunali, cari facu 2837, numerulu totalu alu nenobililoru face 10.694, si acést'a e prea naturalu, dupa ce la aceea, ca cineva plátésca 8 fl. 40 cr. dare (impositu fonciaru) se recere, cá se aiba 30—40 de jugere de pamentu cultivatu, adica de patru ori atat'a catu posede in tiér'a unгурéscă celu cu unu patrariu ($\frac{1}{4}$) de sesiunea cea mai mica si de doue ori atat'a, catu celu cu unu patrariu ($\frac{1}{4}$) de sesiunea cea mai mare.

Acésta afirmatiune -si are motivulu acolo, ca in Transilvani'a venitul curatu de midiulocu alu araturiloru e 2 fl. 22 cr., er' cel'a alu fenatiiloru 3 fl. 37 cr.; — prin urmare, déca cineva are 24 jugere de pamentu aratoriu cu 2 fl. 22 cr. si 6 jugere fenatiu cu 3 fl. 37 cr. venitu curatu, nu e alegatoriu, pentru ca venitul curatu 30 jugere fiindu numai 78 fl. 30 cr. nu plátésce cele 100% dare in suma de 8 fl. 40 cr.

Acuma inse se vedemu cate jugere de pamentu cultivatu posede nobilimea, care -si ecsercéza dreptulu celu mai frumosu politicu, adica cel'a de alegere prin 70.770 alegatori?

Pamentulu totalu cultivatu alu Transilvaniei face 3,783.969 jugere.

Din acést'a Naseudulu si scaunele sasesci posedu 710.000 jugere, cele 18 orasie investite cu dreptu de a tramite deputatu deosebitu au 60.000 jugere, in suma 770.000 de jugere, prin urmare remane pre comitate, scaunele secuiesci si pre districtulu Fagarasiului 3,013.969 de jugere. Fiinduca cum amu aratatu mai susu, fostii iobagi in comitate, scaunele secuiesci si in districtulu Fagarasiului posedu 2,144.574 de jugere pamentu cultivatu, despre ce se póte convinge ori cine din insinuarile de desdaunare, pamentulu cultivatu intregu aflatoriu in manele nobilimei face 869.395 de jugere, adica nobilii au cu 1,275.179 de jugere **mai** pucinu de catu fostii iobagi, dér' pentru aceea ei totusi dau cu 60.076 mai multi alegatori, decatu fostii iobagi; firesce pentru aceea, pentru ca catu e lumea de larga constitutiunea unгурéscă asecura privilegie nobilimei neposesionate, fara cá in parlamentulu unгурescu dintre 400 de deputati se se fia aflatu macaru unulu, care se propuna stergerea acestui privilegiu rusinatoriu. Si acum se vedemu ce rezultatu are acésta disproporțiune? Aceea, ca intr'o comuna suntu 600 de alegatori nobili, dintre aceia inse numai 4 insi plátésca mai multu decatu 8 fl. dare directa, — intr'alt'a din 160 de nobili numai 9 insi plátésca 8 fl. dare directa, darea directa a acelorulati nu ajunge la 4 fl., er' cei mai multi numai din audiu cunoscu darea pamentului, dupa

ce nu au pamentu. Din contra suntu comune, in cari 70 de iobagi eliberati posedu 2100 jugere de pamentu cultivatu, dér' pentru aceea, fiinduca numai 6 insi plátésca mai multu de 8 fl. dare directa, numai 6 insi ecsercéza dreptulu de alegere, va se dica, pre candu in comitatele comitatense s'a asecuratu influinti'a celoru ce plátésca mai multu dare, pre atunci la alegerile de deputatu clasea posesoriloru este apesata prin nobilii neposesionati, o astfelu de anomalie, la care sémenu nu aflamu in tota lumea, pentru a invederá pre deplinu acést'a anomalie se ni fia permisu a scóte aici partea relativa la comitatele transilvane si la scaunele secuiesci din aratarea statistica a alegatoriloru conscriși pentru efeptuirea alegeriloru de deputati la diet'a unгурéscă din anulu 1869.

	dupa art. de lege II 1848 clusiana cá alegatori		
	nobili	cu 8 fl. 40 cr. dare	represent. comunali
Cottulu Albei de diosu	1861	1385	324
„ Solnocului	5255	590	260
„ Dobocei	2595	717	213
„ Albei de sensu	597	208	121
„ Unedórei	3737	392	446
„ Clusiului	2454	1050	303
„ Cetatei de Balta	965	780	189
„ Turdei	3196	1392	259
Districtulu Fagarasiului	2989	329	123
Scaunele Ariesiului	2755	40	30
„ Csik	12849	100	57
„ Treiscaune	9604	311	153
„ Muresiului	9671	240	127
„ Odorheiului	12208	43	119

Si acum provocamu pre acei domni, cari voiescu a sustiené si mai departe articulu II 1848 clusianu, cá se convinga pre publiculu cetitoriu, cumca in Transilvani'a e reprezentantia poporale, documenteze, ca in Transilvani'a nu nobilimea monopoliséza dreptulu electoralu, si déca voru reusi, si noi capitulam.

IV. S'au indatinatu inse a dice, ca nobilimea in Transilvani'a plátésca mai multu dare de pamentu decatu fostii iobagi. Dreptu aceea aflamu de necesariu a aratá si aceea, ca acésta afirmatiune e o **insielatiune**.

Darea totale dupa pamentu a Transilvaniei face 1,316.147 fl.

Din acést'a districtulu Naseudului si scaunele sasesci, unde nu e nobilime, plátésca 262.087 fl., cele 18 orasie investite cu dreptu de a tramite deputatu plátésca 54.810 fl., nobilimea plátésca 310.134 fl., nenobilii plátésca 689.116 fl.

Acesti numeri asiderea marturescu, ca in Transilvani'a nenobilii plátésca de doue ori atat'a dare de pamentu, cá nobilimea.

Din aceste asia déra se vede, ca, déca luamu de base electorale séu numerulu locuitoriloru, séu teritoriulu de pamentu cultivatu ori darea pamentului, fost'a iobagime transilvana e in avantaju.

V. Premitiendu aceste, si considerandu, ca atributiunea principale a dietei e, cá ea se reprezente opiniunea maioritatei tieriei; considerandu, ca in epoc'a egalitatei generale de dreptu, a obligamentului militariu si a solvirei contributiunei, privilegiele reprezentative nu se potu sustiené: e necungiuuratu de lipsa, cá se se puna capetu acestei anomalie, si cu privire la Transilvani'a se se esopere una impartire reprezentativa nóua si corespundietória egalitatei de dreptu, éra cu privire la intréga poporatiunea se se enuncie un'a si aceeași capacitate electorală. Manecandu din aceste, dupa parereá nóstra cele doue defecte schitate mai susu trebuiescu indreptate in modulu urmatoriu:

A. Cu privire la capacitatea electorală se se enuncie, ca:

1. Fara consideratiune la nascere, toti acei civi ai patriei suntu alegatori, cari sub titlu de dare fonciaria, de casa, de castigu personale si de adause pentru rescumperarea urbariala respundu una suma de 10 fl. v. a., — séu, luanduse de basa unu patrariu de mosia din Ungari'a, ori una posesiune conforme acestei cantitati de pamentu, este alegatoriu, celu ce in terminu de midiulocu posedu 11 jugere de pamentu.

2. Fara privire la censu, preutii, capelanii, profesorii ordinari si notarii comunali.

B. Impartirea numerului deputatoriloru, luanduse in consideratiune numerulu poporului, teritoriulu si interesele economice, si premitiendu, ca cetatile de

importantia mai mare, a caror'a poporatiune dupa catagrafi'a (conscrierea) din 1870 trece preste 10.000 de suflete, voru alege cate unulu, éra cele cu poporatiune dela 20.000—40.000 cate doi deputati, de asemenea tóte comitatele, scaunele si districtele, cari pana acuma au alesu cate doi deputati, déca poporatiunea loru face 11.000 de suflete, inse nu trece preste 40.000, voru poté tramite cate unu deputatu, — dupa parereá nóstra s'ar poté intemplá in modulu urmatoriu:

1. Tergulu Muresiului (Muresiu Osiorheiu), cu 12.000 locuitori si 38.086 fl. dare directa, ar' tramite 1 deputatu.

2. Sibiuulu, cu 12.152 locuitoriu si 80.000 fl. dare directa, ar' tramite 1 deputatu.

3. Clusiulu, cu 25.080 locuitori si 107.274 fl. dare directa, ar' tramite 2 deputati.

4. Brasiovulu, cu 28.014 locuitori si 121.577 fl. dare directa, ar' tramite 2 deputati.

Comitatele, scaunele, si cercurile electorale formate din cetati, neintielegunduse aici cetatile, cari ar' fi investite cu dreptulu de a-si tramite deputati propri.

5. Comitatulu Albei de diosu cu cetatea libera regéscă Alb'a Iulia si cu opidele tacsali Abrudu si Vizocn'a, cu 229.614 locuitori, cu unu teritoriu de 80 mile □, si cu 488.265 fl. 39 cr. dare directa, ar' avé a tramite 7 deputati. Dintre cercurile electorale unulu ar' avé loculu principalu in Alb'a Iulia, celalaltu in Abrudu si alu treilea in Vizocn'a, la cari comitatulu ar' adauge unu teritoriu cu atat'a poporatiune, cata se recere la alegerea unuia dintre cei 7 deputati.

6. Comitatulu Albei superióre cu cetatea libera regéscă Elisabetopole, cu 61.821 locuitori, cu unu teritoriu de 30 mile □ si cu 137.077 fl. 78 $\frac{1}{2}$ cr. dare directa, ar' tramite 2 deputati. Loculu principalu alu unuia dintre cercurile electorale e Elisabetopole, catra care se va anescá unu teritoriu cu poporatiune proportionata.

7. Comitatulu Clusiului cu cetatea tacsala Cosiocn'a, cu 154.973 locuitori, cu unu teritoriu de 80 mile □ si cu 367.774 fl. 74 cr. dare directa, ar' avé a tramite 5 deputati. Loculu principalu alu unuia dintre cercurile electorale e opidulu Cosiocn'a, anecsanduise unu teritoriu cu poporatiune proportionata.

8. Comitatulu Dobocei cu cetatea tacsala Secu, cu 85.471 locuitori, cu unu teritoriu de 52 mile □ si cu 223.750 fl. 40 $\frac{1}{2}$ cr. dare directa, ar' avé a tramite 3 deputati. Loculu principalu alu unuia dintre cercurile electorale e cetatea Secu, anecsanduise unu teritoriu cu poporatiune proportionata.

9. Comitatulu Unedórei cu cetatile tacsale Unedór'a si Hatiegu, cu 189.450 locuitori, cu unu teritoriu de 109 mile □ si cu 410.571 fl. 21 $\frac{1}{2}$ cr. dare directa, ar' avé a tramite 6 deputati. Dintre cercurile electorale unulu ar' avé loculu principalu in Unedór'a, celalaltu in Hatiegu, anecsandulise unu teritoriu cu poporatiune proportionata.

10. Comitatulu Solnocului interioru cu cetatea libera regéscă Gherl'a, cu 139.262 locuitori, cu unu teritoriu de 58 mile □ si cu 291.727 fl. 66 $\frac{1}{2}$ cr. dare directa, ar' avé a tramite 4 deputati. Loculu principalu alu unuia dintre cercurile electorale e cetatea libera regéscă Gherl'a, anecsanduise unu teritoriu cu poporatiune proportionata.

11. Comitatulu Turdei cu 153.673 locuitori, cu unu teritoriu de 83 mile □ si cu 326.286 fl. dare directa, ar' tramite 5 deputati.

12. Comitatulu Cetatei de Balta cu 93.303 locuitori, cu unu teritoriu de 26 mile □ si cu 234.960 fl. dare directa, ar' tramite 3 deputati.

13. Districtulu Fagarasiului cu 87.237 locuitori, cu unu teritoriu de 31 mile □ si cu 147.425 fl. dare directa, ar' tramite 2 deputati.

14. Districtulu Naseudulu cu 54.023 locuitori, cu unu teritoriu de 45 mile □ si cu 89.394 fl. dare directa, ar' tramite 2 deputati.

15. Scaunulu Ciucului, cu cetatea tacsala Csik-Szereda, cu 109.068 locuitori, cu unu teritoriu de 78 mile □ si cu 147.967 fl. dare directa, ar' tramite 4 deputati. Loculu principalu alu unuia dintre cercurile electorale e Csik-Szereda, catra care ar' avé a se anescá unu teritoriu cu poporatiune proportionata.

16. Treiscaune, cu cetatile tacsale Bereczk, Illyefalva, Sepsi.-Szt.-György si Kézdi-Vásrhely, cu 114.614 locuitori, cu unu teritoriu de 45 mile □ si cu 228.202 fl. 74 cr. dare directa, ar' avé a tramite 4 deputati. Dintre cercurile electorale unulu ar' avé loculu principalu in Bereczk, alu doilea in Illyefalva, alu treilea in Sepsi-Szt.-György, alu patrulea in Kézdi-Vásrhely.

17. Scaunulu Odorheiului, cu cetatile Odorheiu si Oláhfalva, cu 98.247 locuitori, cu unu teritoriu

de 45 mile □ si cu 150.256 fl. dare directa, ar' tramite 4 deputati. Dintre cercurile electorale unu ar' avé loculu principalu in Odorheiu, celalaltu in Oláhfalv, catra cari ar' avé a necesá unu teritoriu cu poporatiune proportiunata.

18. Scaunulu Muresiului, cu 80.755 locuitori, cu unu teritoriu de 24 mile □ si cu 144.651 fl. dare directa, ar' tramite 3 deputati.

19. Scaunulu Ariasiului, cu 19.800 locuitori, cu unu teritoriu de 6 mile □ si cu 40.327 fl. dare directa, ar' tramite 1 deputatu.

20. Scaunulu Sibiului, cu 72.263 locuitori, cu unu teritoriu de 40 mile □ si cu 130.186 fl. dare directa, ar' tramite 3 deputati.

21. Districtulu Brasiovului, cu 59.621 locuitori, cu unu teritoriu de 31 mile □ si cu 160.000 fl. dare directa, ar' tramite 2 deputati.

22. Scaunulu Mediasului, cu 39.095 locuitori, cu unu teritoriu de 11 mile □ si cu 110.476 fl. dare directa, ar' tramite 1 deputatu.

23. Scaunulu Sebesului, cu 19.347 locuitori, cu unu teritoriu de 5 mile □ si cu 45.944 fl. dare directa, ar' tramite 1 deputatu.

24. Scaunulu Mercurei, cu 19.347 locuitori, cu unu teritoriu de 3 mile □ si cu 41.414 fl. dare directa, ar' tramite 1 deputatu.

25. Scaunulu Cohalmului (Rupej), cu 21.336 locuitori, cu unu teritoriu de 10 mile □ si cu 62.885 fl. dare directa, ar' tramite 1 deputatu.

26. Scaunulu Noerichului, cu 12.384 locuitori, cu unu teritoriu de 5 mile □ si cu 45.972 fl. dare directa, 1 deputatu.

27. Scaunulu Orastiei, cu 22.631 locuitori, cu unu teritoriu de 7 mile □ si cu 64.447 fl. dare directa, ar' tramite 1 deputatu.

28. Scaunulu Sighisórei, cu 27.292 locuitori, cu unu teritoriu de 9 mile □ si cu 80.225 fl. dare directa, 1 deputatu.

29. Scaunulu Cincului mare, cu 24.034 locuitori, cu unu teritoriu de 11 mile □ si cu 75.266 fl. dare directa, 1 deputatu.

30. Districtulu Bistritiei, cu 26.521 locuitori, cu unu teritoriu de 22 mile □ si cu 62.057 fl. dare directa, 1 deputatu, la olalta 75 deputatu.

(Va urmá.)

Slardulu ung. Sept.

Instructiunea poporului.

Dle Redactoru! Dupa ce acum de vreo trei lune nu amu scrisu nemic'a, ci de atunci facuiu mai multe excursiuni prin comunele invecinate -mi ieu audacia a ve incomodá eu cele observate. Mai antaiu mi ea atrasu atentiunea instructiunea poporului, carea punendu-mi man'a pre conscientia, cauta se dicu, ca pre unu asia debile fundamentu sta catu celu mai bagatelú ventuletú o póte restorná; si déca cauti dupa caus'a acestui defectu, a acestei daune nationale — firesce factorii cei mai de a própe suntu poporulu, invetiatorulu si preutii, in catu suntemu confesionali, ca déca va succede poterniciloru se ne faca scoli voru fi altii factori — asia de frumosu se scie si unulu si altulu scusá, unundu in unsórea culpei pre celalaltu. — Asia déca intrebi poporulu, pentru ce au facutu copilasii asia pucinu progresu? raspunde: nu i bunu invetiatorulu; déca intrebi pe invetiatorulu, ce e caus'a stagnarei, raspunde: preutul e de vina, ca nu cercetéza scól'a; si déca intrebi preutul despre caus'a reului? dice: dér' apoi si poporulu si invetiatorulu suntu de vina, cel'a, ca nu -si tramite copii la scóla, cesta, ca e nepasatoriu facia cu oficiulu seu, si trebuie se le dai dreptu (?!). Aici -mi vine in minte una anecdota cu unu avocatulu, la care venu doi ómeni, cari se pearsu la olalta, si actorele, dupa ce -si facú oficiulu seu se departa dela avocatulu cu asigurarea, ca are dreptu, dupa aceia vine inctulu si descoperindu lucrulu seu, avocatulu lu dimite dicundu, ca are dreptu, la acesta servitorulu avocatulu dice: Dle aceea nu se póte, ca ambii se aiba dreptu, si avocatulu i raspunde: si tu inca ai dreptu. Tocma asia este lucrulu si cu factorii instructiunei.

Déra se vedemu, care incatu are dreptu si care e caus'a adeverata a reului, cu atata mai vertosu, ca suntemu in ajunulu inceperii instructiunei poporului pre anulu scol. 1871—72 si asia vediendu -si unulu facare eroarea, se o emendeze.

Poporulu dice, ca invetiatorulu e de vina. Si poporulu are dreptu. Se vedemu pana unde? Invetiatorulu e culpabilu incatu nu nesuesce a se perfectiona, nu i diace la anima caus'a cea santa nationale, cei mai multi invetiatori suntu amusatii de proverbiulu: Fia leacu nu fia, plat'a mi se scie. Cine nu e de vina, nu o iè asupra-si.

Si déca se intereseza cineva de caus'a acest'a, atunci dobandesce respunsulu dela invetiatorulu, ca cu o leafa atatu de bagatele nu se póte cá se frecuenteze scóla asia regulatu nu se faca asia mare progresu. Déra eu dicu, ca déca cineva a luatú asupra-si sarcin'a grea a invetiatoriei ne silitu de nimenea, cu o leafa de 10 fl., nu trebuie se caute la leafa, ci la aceea, ca este invetiatorulu si e responsabile prunciloru, parentiloru, conscientiei sale, natiunei si lui Ddiu; deci cu leafa nu se póte escusa, ci déca nu i place cuantitatea lefei, nu primésca invetiatori'a numai de aceea, cá se se numésca „Domnulu Invetiatorulu“. Caus'a e sacra, ca e interesu nationale, deci se fimu patrúnsi de acelu interesu.

Invetiatorulu acusa pre preutu, dice, ca nu cercetéza scól'a. Eu inca amu fostu invetiatorulu si sciu, ca catu folosu póte aduce visit'a preutulu in scóla. Preutul are órele de catechisare si in acestea e datoriu se vina, afara de aceste nu e asia de tare obligatu, dóra numai atunci, candu invetiatorulu are o materia delicata de propusu, carea pretinde o atentiune fórté mare si fiindu invetiatorulu pe la midioloculu pertractarei, si intra in scóla preutul, éca atentiunea prunciloru e imprastiatá, — si apoi ce asertiune póte fi aceea, ca de acea e progresu debile, ca preutul nu visitéza scóla, au numai visit'a preutulu póte iusufá in elevi spiritu vivificatoriu? apoi de ce se mai numesce atare invetiatorulu, care nu scia si singuru vivifica fragețele spirite?

Erórea preutulu numai acea póte fi, ca nu convinge poporulu, ca ce felu de invetiatorulu se si caute si se indemne la meliorarea lefei; si inca si aceea cá se nu totu calumnieze pe invetiatorulu inaintea poporulu, déca e bravu; ma suntu si de aceia, cari nisuescu a i subtrage si din leafa i. Invetiatorulu cu pop'a se fia unu sufletu, unu spiritu vivificatoriu chiaru prin prunci si ai poporulu. —

Vine acus'a preutulu in contra poporulu. Vin'a poporulu e, ca nu sci judecá poteriile si facultatile unui invetiatorulu; inaintea lui totu una e, numai se scie cantá in beserica, ba acela e mai invetiatu, care cantá mai melodiosu, inse cu acésta mai totu déun'a gresiesce. Apoi pe acela i place alu lua de invetiatorulu, care cere leafa mai pucina, déra acésta vina nu i se póte imputa atata lui, catu conducatoriloru lui. Ca nu -si tramitu copii la scóla? Déca invetiatorulu e destoinicu, elu are potere de a atrage pruncii, facundule scól'a si invetiatur'a celu mai atragatoriu locu de petrecere spirituale; dér' nu prin asprime séu dosnicia se le faca acre órele de scóle.

Asia déra precum toti au dreptu, toti suntu si culpabili.

Reulu celu mai mare diace inse in lips'a perfectiunei invetiatoriloru; pana atunci, pana candu nu vomu avé invetiatori perfecti, potu fi lefile catu de mari, ca progresulu totu asia va fi.

Asta e de doritu, cá facare invetiatorulu se-si implinésca oficiulu din conscientia, se se perfectioneze continuu prin lectura atenta, ca legerea continua face pe ori cine perfectu in sfer'a, in care lucréza. Se escusa invetiatorii, ca nu au timpu de cetitu. Da serele cele lungi de érna cu ce le petrecu? Dór' nu si in siedietori de bane si cabale!

Teodoru Petrisioru,
teol. abs. si fostu invetiatorulu.

UNGARI'A. Crisea introducerei absolutismului séu a politicei personale europene, care se tiene de mana cu caus'a infalibilitatei, produce alte estreme de ultraliberalismu. Mai eri emise primatele Ungariei Ioane Simor unu felu de enciclica, in care dovedesce, ca dogma de infalibilitate a fostu si mai nainte unu punctu alu credintiei rom. catolice. — Protestantii trasarira deodata si spre a-si apera libertatea, care o credu espusa pericolului, ce le amenintia din infalibilitate, se adunara in reuniune de reforma si constituira una reuniune protestantica si inca maghiara, cá se se ingradésca in contra orce viscole. — Se colportéza in Pest'a, unde e reuniunea protestanta, ca si primatele Simor va fi chiamatu ad audiendum verbum regium, din caus'a publicarei enciclicei. —

AUSTRO-UNGARI'A. Vien'a. Imperatulú Brasiliéi cu soci'a si suit'a petrece aici cu visitarea stabilimentelorú, dupa ce se reintórse din Pest'a. Toti suveranii sufla intr'unu cornu pentr asigurarea

tronuriloru. Se aude aici, ca acum in Parisu si comunalistii agitéza pentru restituirea dinastiei napoleonine si candu i ar' succede, atunci victori'a votulu universale sub scutulu absolutismulu si ar' afla véchulu. —

Dietele germane voru inceta a desbate in 14, afara de cea din Boemi'a. Alegerile la senatu se primira cu conditiuni, in defavórea drepturiloru cehice. Dealtmintrea nemtii, pana potu, se totu opunu, cu tóte, ca se confisca cate unu diurnale seu cate o brosiura de ale lorú, pentruca ei tienu, cá si maghiarii, ca fericirea monarchiei se radima numai pe umerii lorú, totu ce nu e némtiu e portatoriu de slepulu lorú. —

Cronica esterna.

SERBIA. Una telegrama dela Belgradu 9 Oct. anuncia, ca principele Muntenegrulu s'a dichiaratu catra reprezentantele Serbiei, ca principele Muntenegrulu Nichita, dupa iubirea ce o are catra principele Serbiei Milanu, speréza, ca in intrunire cu densulu va libera natiunea serbilorú. — Aici se releva intrebarea de sene, ca de alu carorú jugu se o libereze? —

„Correspondinti'a Slava“ inca vorbesce in directiunea acésta, candu repórta, ca la manevrele de tótna ale armatei s'a chiamatu tóta clasa prima a armatei nationale, toti fara osebire, si profesorii, si functionarii, adica toti pana la 30 ani, si ca Serbi'a cu escelent'a ei organizatiune póte pune pe pitioru unu efectivu de 120 mii fetiori verdi. Apoi, ca scupcin'a prin adresa si a esprimatú deplin'a incredere in gubernu si lu róga a completa militie, pe cari le astépta unu viitoriu mare. —

Lausanne 25 Sept. In siedinti'a constitutiva a ligei pentru pace si libertate s'a alesu consiliariulu nationalu Eitel de presiedinte, profesorulu Vogl de mare consiliariu, Cappuis-Vichod de vice-presiedinte. De facia au fostu Lumonier si Belanger (Parisu), Sonnemann (Francofurtu), Gyorgy (Baden'a), Steiner (Trieru), Mauromachi (Itali'a), Mazzini, Louis Blanc, Colle si Guinet si au scusatu absinti'a prin epistole si aprobara program'a congressulu. Gambetta inca se scusa prin una epistola, in carea dice, ca Franci'a mai antaiu trebuie se ajunga éra si la potere materiale si se si recastige influinti'a de mai inainte, dupa aceea se va puté apoi impartesi in nesuintiele cosmopolitice.

Lausanne 26 Sept. Presiedintele Eitel deschide alu cincilea congressu alu ligei de pace si libertate; s'a decisu a dá la lumina una fóia a reuniunei. La siedintia au participatu 100 de membri. — Lemonier presenta reportulu seu a asupra cestiunei sociale, care reportu apera posesiunea individuale. Seremann respinge reportulu lui Lemonier si propune, cá statulu se rescumpere calile ferate si se concentreze in manile sale tóte bancele. Dómn'a André Leon tiene una lunga apologia in favorulu comunei. (Strigari: diosu cu comun'a, diosu cu petroleulu, diosu cu Versailles, traiésca libertatea.) Redactorulu diurnalulu „Estafette“, care sprijini apologi'a dnei Leon, fú dusu cu forti'a pana inaintea usiei. Urméza unu tumultu infricosiatu, siedinti'a se intrerumpe pre unu momentu. Dupa redeschidere presiedintele roga pre dn'a Leon se-si finésca discursulu. Dn'a Leon protestéza si parascesce tribun'a. Rageston Terat (Londonu) dice, ca in Angli'a se procede cu reforme moderate, ér' nu violente. Dómn'a Dolsourer apera pre dn'a Leon si dice, ca este una calumnia a o fi intreruptu (sgomotu si risete silescu pre vorbitoria a parasí tribun'a). Siedinti'a se redica la 6 óre sér'a.

Lausanne 29 Sept. In siedinti'a de eri de dupa amédi a congressulu ligei de pace si libertate Mink Lassý vorbi despre caracterulu poloniloru; elu voiesce unu imperiu liberu alu slaviloru. Miskowski vede salutea pentru poloni numai in una republica federativa. S'a primitu apoi propunerea comisiunei, care este: intrunirea democratiei tuturorú tieriloru dela marea baltica pana la marea négra cu respectarea insusiloru caracteristice ale nationalitatiloru. —

ROMANIA. In prim'a Oct. se va tiené congresulu diuaristoru din Romanimea, póte, ca va prepara si calea pentru unu congresu alu diuaristoru din totu fostulu imperiu romanu, pentrucá pe viitoriu se nu ne dè uitarii nici italianii, nici francesii, nici ispaniolii, nici portugalii, precum ne perdusera din vederi diuaristii lor pana mai eri si — in parte — abia se mai intereséza, déca mai traimu. Unu astfeliu de congresu inaintea congresului panlatinu ar' asterne calea resuscitarii simpatieloru consangene, cá se póta deveni active pentru viitoriu pe principale adoptate. Noi aderamu la totu ce póte aduce prosperare nationale: Romanismu in libertate pentru inaltiare in cultura, care e arm'a viitorului nostru. —

— D. N. Oromulo, presedintele tribunalului Valcea; d. Al. Caplescu, judecator de instructia alu tribunalului Mehedinti si d. St. Corlanescu, substitutul tribunalului Mehedinti, se destituira din posturite ce ocupa. —

— D. Dimitrie Ghidionescu, siefulu divisiunii culteloru din ministeriulu culteru si instructiunii numitu in acestu postu inca din anulu 1861, se numi in postulu da directoru alu acestui ministeriu, in loculu dlui C. Esarcu, demisionatu. —

— Directiunea calilor ferate a afiatu, ca dela 26 Sept., s'a restabilitu circulati'a intre Romanu si Galati cu intrerupere preste Siretu, la Cosmesci si preste Bistrita la Bacau. —

Parisu 10 Octobru. In alegerile consilieloru departementali au esitu in genere liberali-conservatori. —

Madridu 6 Oct. Pana eri sér'a, au demisionatu 23 guvernatori de provincie.

In siedinti'a cortesiloru, Sagasta a pronunciatu unu discursu, prin care dice, ca regreta de a fi fostu candidatulu opozitiunii. Ministeriulu Zorilla n'a refusat concursulu conservatoriloru nici acelu alu republicaniloru, ca-ci s'a otaritu a se pronuncia in favórea politiceii radicale. Discursulu a fostu ascultatu fara aplaude dér' fara ura. Pentru noui ministri, Malcampo a pronunciatu unu discursu, dicundu, ca primindu programulu anterioru, cabinetulu declara, ca va face se se respecte legile si constitutiunea si se va perseverá in economia. Zorilla cerendu cuventulu, Sagasta a propusu se se consulte camer'a, ca-ci cererea nu erá conforma regulamentului. Zorilla a renunciatu atunci la cuventu. — La ordinea dilei este verificarea alegeliloru. —

New-York 10 Oct. Orasiulu Chicag in staturile un. americane a arsu 2/3 parti, 50 mii ómeni fara coperisii, 150 mil. dauna, multe vietu perdate, focu dela 9 curinte pana la 10 la média noptii.

Mai nou. Vien'a 11 Oct. In confiniale militari, reg. Ogulinu, au eruptu turburari serióse, publica dela Agramu „Presse“. Bande armate crucisíéza prin ténutu, batendu patrólele si rapindu armele din fabric'a de pusce. —

Varietati.

† Irin'a Boeriu nascuta Mer'a cá soci'a, cu Alecsandru cá filu, cu anim'a sfasiata de dorere inscieniéza, cumca prea dulcele lor barbatu respective tata

Demetriu Boeriu,

presedinte la scaunulu urbariale alu comitatului Albei inf. in Aiudu, dupa unu morbu impreunatu cu doreri cumplite ce l'a torturatu 13 luni si diumetate, in 26 Sept. c. n. dem. la 7 óre si a datu sufletulu in manile creatorului.

Remasitiile pamentesci se voru asiediá in cemetierulu besericeii gr. cat. din locu, in 28 l. c. la 3 óre dupa amédi, la care actu tristu sunteti invitati cu onóre.

Aiudu in 27 Sept. c. n. 1871.

— (Medalia dela Putn'a.) Medalia comemorativa dela Putn'a are urmatóriele inscriptiuni:

Pe faci'a principale: „In Memori'a Lui Stefanu Celu Mare. — Junimea Romana Academica, Putn'a 15 Augustu 1871.“

Pe faci'a cealalta se vede in reliefu Column'a lui Traianu, cu inscriptiunea:

„Uniti Suntemu In Cugetu, Uniti Suntemu In Dumnedieu.“ —

— (Catechisatorii poporului.) Sub acestu titulu diurnalulu din Rom'a „Concordi'a“ aduce unu articlu curiosu, pe care vicariulu cardinalu lu pune la indice, pentru cá se nu corumpa bunulu poporu, pe care ar' voi a lu vedé luminatu numai dela pres'a clericala. Éca sucitulu ori iroculu articlu publicatu de „Concordi'a“:

„Poporule maretu! Asculta pe a i tei adevérati, a i tei statornici, a i tei scumpi amici, cari -ti arata calea cea buna.

Sci — ca esti maretu — inaltie-te dér' in susu, si cauta bine in pusunariile consiliariloru tei comunali ai ministriloru tei si la tóta falang'a uritiósa a guvernatoriloru tei.

Vedi, — toti suntu consorti, toti suntu furi, toti suntu corupti si corumpatori, — tóta presa e presa de consorteria, e presa dediositória, venduta; numai una singura presa este pura, démna, onesta — pres'a ce pune in tiepa furtulu consorteriei, a consiliariloru, a ministriloru.

Tieneti-o bine a minte, o poporule maretu. Tóta acésta incurcatur'a este turma de asasini si de furi.

Asia dér'?? . . .
Asia dér' diosu pre toti, galera la toti! mórte la toti si susu, cine? si se traiésca — (viva) — cine?

Pentru Dumnedieu! Se traiésca comun'a, se traiésca internatiunea, se traiésca egalitatea pentru toti, diosu cu capitalulu, mórte banchieriloru, mórte posesoriloru, diosu cu piguinea, diosu cu proprietatea, si se traimu noi, dér' singuri cá patroni de tóte, pentru ca avutiile domniloru suntu fructulu sudoriloru nóstre!! . . .

Susu popore, mergi, fugi, cumpera diurnalele, cari te invétia aceste drepturi, si vei deveni mare, vei deveni onestu, vei deveni avutu, tare si puternicu, vei deveni poporulu Romei antice!!! . . .

Padiescete bine de a lege diurnale vendute, diurnalele consortiloru, diurnalele platite spre a te umili, spre a te tiené in tina si in oprele.

Padiescete bine. — Aceste diurnale suntu ból'a ta — vreu a te tiené in nerodire si in servitute. Ai intielesu? Si intre aceste diurnale ból'a suntemu noi — noi ce -ti spunemu spre a bagá bine de séma la faptele tale, pentru ca libertatea ce se perde este libertatea ce fuge cá nnu fulgeru si nu rétórna pre seculi inainte.

Ma asculta cu unu picu de patientia, o poporu insielatu de trufatori si farabuti. Libertatea este avuti'a cea mai stralucitória a natiuniloru, este donulu celu mai pretiosu alu popóreloru. — Cu libertatea tu economule, tu mesariule, tu ciobotariule, tu faurule, tu pana eri afundatu in miseritate, poti incepe spre a te educá, a te instruí a deveni unu cetatianu, care se dica ceea ce i dictéza mintea si adevérulu in afacerile publice, poti deveni deputatu, ministru, generalu de armata. — Acést'a e ceea ce -ti aduce libertatea. — Acést'a este marirea ta.

Acum, spre a sustiené, spre a conservá o libertate ce -ti da aceste drepturi, ce te póte face a te suí la celea mai inalte posturi ale guvernului, pentrucá toti suntemu odata egali inaintea legelii, e de lipsa spre a cheltuí, e de lipsa spre a suportá greutati ce odata nu erau, pentrucá una data bastá una singura despartire, — avuti la guvern — cersitori in piatia. — Acést'a erá fericirea guvernoloru si a tuturoru aceluor domnisióri, ce spad'a si lealitatea guvernului regelui galantu omu ia imprastiatu din acésta misera Italia.

Adi se paru a deveni fericiti toti, este de lipsa a platí, pentrucá prosperitatea materiala nu vine decatu dela una libertate buna, bine intielésa, bine ecsaminata, bine aparata, bine crescuta si bine conservata.

De vei se asculti de noi, vei trebui se lucrí, vei trebui a te instruí spre a platí, spre a deveni onestu si cultu si spre a face famili'a ta prospera si veselósa.

De vei se asculti de adulatorii (lingusitorii) tei, cei ce te lingarescu spre ati scóte crucerulu si spre a te tradá, si vei ajunge póte la una óra de triumfu sangeraticu si furiosu cá comunistii din Pa-

risu, vei poté se te arati prin poft'a ta rusinatória isbutitoriu in carnefici'n'a selbatica de careva generalu si de careva episcopu, dér' Dumnedieu ce ne tiene, Dumnedieu care nu este celu insemnatu dela potic'a cea négra, te va plumbá dupa acea óra de triumfu, in dóuedieci de seculi de neomenia si de doreri.

Studiéza o poporule in cartea libertatei.

De o vei studiá pe a sa parte, va face onóre patriei tale si vei deveni in buna stare si bine cuventatu, si respectatu si temutu.

De o vei studiá-o pe partea aceea, carea -ti o presentéza anumiti apostoli, vei finí a perde cu patri'a ta famili'a ta, si spre a te face blastematu inaintea ómeniloru si a lui Dumnedieu.

Adu-ti aminte, ca libertatea costa fórtu multu.

Dér' nu este libertate ceea ce -ti aréta, ca toti suntu furi si briganti, libertate este numai singura aceea, ce te invétia a cercá virtutea, moralitatea, odihn'a santa a lucrului si a fugi de apostolii vitiuriloru larvati de puritani.“ —

Nr. 113—1871.

2—2

Concursu.

Pentru ocuparea postulu de invetiatoriu primariu la scól'a centrala din Sin'a se escrie prin subsemnatulu comitetu concursu pana la 24 Octobru a. c. — Emolumentele anuale suntu:

- 350 fl. v. a. bani gata din fondulu scolasticu alu fostiloru granitarii din regim. rom. I.
- Cortelu liberu cu gradina si 4 stanjini de lemne.

Doritorii de a ocupá acestu postu au a produce atestatele de cualificatiune prescise in legea scolaria. — Limb'a propunerei e cea romana. — Acei concurenti, cari cunosc si limb'a germana si maghiara, si dintre acesti filii fost. granitarii (la asemenea cualificatiuni) voru fi preferiti.

Sibiu in 6 Octobru 1871.

Comitetulu administrativu alu fondulu scolasticu alu fost. granitarii din regim. romanu I.

ADOLF GUST, Juvaieriu, aurariu si argintariu,

face cunoscutu onoratiloru sei musterii si onoratului publicu, cumca si a stramutatu localulu argintariei din tergulu Graului in strat'a Vamei in facia cu cas'a dlui Schneider. Pentru increderea, cu care fii onoratu pana acum atatu de desu, aducu prin acésta intim'a mea multiamita si me rogu si pentru viitoriu de concursulu binevoitoriu alu domnie-loru vóstre. Totu odata mi recomendu depusulu meu de juvaiere, manufacte, scule de auru si argintu precum si lucruri nóue si reparatiunii cu pretiulu catu se póte mai eftinu; din parte-mi me voiui sili totudéun'a a mi justifica increderea mie data prin acurata punctualitate si soliditate. 1—3g.

Schwarze et Bartha, piatí'a Nr. 16,

prestéza cu cunoscutai soliditate

tóta speclea de vestiminte de cavaleri

si oferéza o. p. una cantitate mare pe alesu de cele mai nóue materie de surtuce, pantaloni si giletce cu pretiulu celu mai moderatu. g. 1

Cursurile

la bursa in 13 Oct. 1871 stá asia:

Galbini imperatesci	--	--	5 fl. 67	cr. v. a.
Napoleoni	--	--	9 " 43 1/2	" "
Augsburg	--	--	117 " 75	" "
Londonu	--	--	118 " 75	" "